

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

129. An iudex laicus, inconsulto Episcopo, possit exhumare corpus defuncti occisi, vt constet de corpore delictum? Ex quo deducitur, quod ad Episcopum spectat cognoscere, si aliquis est, vel non est ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

dictis iudices Laicos, & eorum Ministros occidentes reos in Ecclesia incurrere in excommunicationem constitutionibus Gregorij XIV. Et ita ego ore tenus respondi Felici Tambarello nunc Episcopo Soræ; tunc verò Vicario Generali Eminentissimi Principis, & Domini mei Cardinalis Boncompagno.

9. Sed ne aliquis dicat me nimis esse pronum ad defendendam immunitatem Ecclesiasticam: sciat me non esse primum Auctorem huius sententiæ: sed illam ante me docuisse amicissimum Ioannem Mariam Nouarium *tractat. de elect. fori tom. 2. part. 2. quæst. 14.* Nostrom Patrem Naldum in *Annotationibus Practicis ad ius Canonicum. fol. 61.* & nouissimè Paulum Squillante *tractat. de oblig. Clerici. part. 5. dub. 14. num. 90.* vbi testatur sic fuisse obseruatum in facti contingentiâ. Verùm cum in conspectu opinionum illa sit amplectenda, quæ fauet Ecclesiæ, vt tradit Ioannes Solorzanus *de Indiarum iure tom. 1. lib. 2. cap. 24. num. 39.* & alij: quos ego citavi in *part. 1. tractat. 2. resolut. 65. & pa. 8. tractat. 1. resolut. 23.* hanc idem nostram sententiâ ab omnibus in fauorem Ecclesiæ amplectendam esse existimo.

Quæ hic sunt infra tract. 2. Ref. 201. & 207. & hic supra in Ref. 118. §. ult. & in alijs multis eam annotatio. num.

10. Et hæc dicta sufficiant pro præsentis tractatu de immunitate Ecclesiarum aduersus Sarpum illam præorsu labe factare conantem. Aduerte etiam hic obiter eundem Sarpum *cap. ultimo* docere Templum Iudæorum privilegio immunitatis non fuisse insignitum: sed aduersus illum insurgit Georgius Rithherhusius, vti nam pius est Author, de iure Asylorum *cap. 12.* vbi etiam alium Sarpum errorem adnotat: nempe Græcorum tantummodò vsum fuisse, vt templis immunitatem tribuerent, quod falsum putat: cum apud omnes Gentes asyla recepta fuerint. Vnde apparet Sarpum Iudæorum, Gentium & Christianorum templis nimis infensum fuisse.

Hic casus inuenietur infra in tract. 1. in Ref. 133.

11. Sed quia Sacra Tempa non solum privilegium conferunt reis ad se confugientibus, sed etiam aliquibus personis ad eorum seruitium deputatis, idem in fine huius tractatus in gratiam studiosorum visum est mihi hic apponere casum de quo hodiebus interrogatus fui à viro docto & integerrimo Francisco Paulatio Sacrarum Congregationum Concilij & immunitatis Secretariò dignissimo.

RESOL. CXXIX.

An iudex laicus, inconsulto Episcopo, possit exhumare corpus defuncti occisi, ut constet de corpore delictum? Ex quo deducitur, quod ad Episcopum spectat cognoscere, si aliquis est, vel non est Clericus, sine ulla limitatione, an sequatur postea mors, vel non; & si ne metu alicuius irregularitatis propter talem declarationem, si postea sequatur mors.

Et an Episcopus in primo supradicto casu concedens licentiam iudici laico corpus exhumandi nullam incurrat irregularitatem? Ex part. 9. tract. 7. & Misc. 2. Ref. 64.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Bobadilla in *Politicæ. tom. 2. lib. 3. cap. 15. num. 93.* vbi sic ait: [Y aun siendo necessario para el dicho efeto desfeterarjal muerto de pocos dias, praticase hazerlo sin pe licentia al Iuez Ecclesiastico: ni aun prodria el tal Iuez Ecclesiastico darla: porque si dandola se venisè à aueriguar la culpa, prender, y dar pena de muerte al matador, no quedaria libre de irregularidad: y assi lo he praticado, y lo aprauò el consexo en cierto caso; en que yo auia proueydo desenterrat vn muerto, por lo qual se libò vna muger de la muerte que se le imputaua auer dado à su marido, subre lo qual se oc-

curtio al consexo por via de fuerça.] Ita ille, & post illum hanc sententiâ docet etiam Emmanuel Themudo in *Decisionibus Archiepiscopalis Vlyssiponen sibus. tom. 2. decis. 131. num. 6.* vbi testatur, ita prædicari in regno Lusitanie, & cum Bobadilla putat in tali casu, si Episcopus præberet licentiam, adesse periculum irregularitatis.

2. Sed hæc omnia respuèda sunt. Et quoad primum assero, Iudicem laicum absque licentia Episcopi, exhumando corpus defuncti occisi, frangere immunitatem Ecclesiasticam, & idem posse excommunicari: quia Iudex laicus nullam in Ecclesia potest exercere iurisdictionem, ex cap. *Decet. de immum. Eccles. in 6.* & ita in terminis præter Genuensem vbi infra, docet Posselinus de *officio Curati. cap. 14. num. 8.*

3. Ad periculum irregularitatis, quod adducit Bobadilla, & Themudo, assero; in tali casu Episcopum concedentem, vt debet, licentiam Iudici laico corpus exhumandi, nullam incurrere irregularitatem: quia ad illam incurrendam requiritur, quod actus, qui fit, sit causa proxima, directa in mortem, vel mutilationem, non causa remota. Nauar. *c. 7. n. 211.* Sotus de *iusi. & iure. lib. 5. q. 1. art. 7.* & alij. Sed actus ostendendi cadaver occisi, est remotissimus, & suapte natura non directus in mortem, vel mutilationem: eo magis, quod Episcopus nihil operatur; sed tantum permittit exhumari corpus, & capi informationem; & non omnium causa, sine qua non dicitur principalis, vt latè tradit Nauar. in *conf. 19. de homicid. conf. 16. de Simon. ergo.* &c. Et omnia supradicta docet Genuensis in *Praxi. c. 42. n. 10.* & alij. Vnde testatur Genuensis in Curia Archiep. Neapolitana fuisse resolutum ex supradictis de causa proxima, vel remota, quod posset concedi Curie seculari copia sententiæ depositionis, sine degradationis verbalis, & renuntiationis Habitus clericalis cuiusdam Clerici, inquisiti de homicidio in Curia seculari, allegantis, se esse Clericum ob prædictam depositionem, & renuntiationem: siquidem, quod aliquis sit, vel non sit Clericus, non est causa propinqua mortis. Facit text. in cap. *Si Iudex laicus, de sententia excommunicationis, in 6.* vbi ad Episcopum spectat cognoscere, si aliquis est, vel non est Clericus; sine aliqua limitatione, an sequatur, postea mors, vel non.

Supr hoc in tom. 5. tract. 5. Ref. 111.

DE CONSECRATIONE ECCLESIE atque de eius pollutione, & reconciliatione.

RESOL. CXXX.

An si ex intentione renouandi Ecclesiam vnus paries post alterum successiue destruat, & adificetur de nouo tota Ecclesia, amittat consecrationem? Ex part. 11. tract. 3. & Misc. 3. Ref. 21.

§. 1. **A**ffirmatiuè respondet Layman *lib. 5. tract. 5. cap. 5. n. 16.* vbi sic ait; Si minores partes parietum per temporum interualla corruant, & reficiantur; itaut nunquam maior parietum pars simul destructa sit, vtrum nihilominus Ecclesiam execrata censeri debeat: Ita affirmat Abbas in *cit. c. posuisti num. 8. de consecrat. Ecclesia;* saltem si tota Ecclesia per temporum interualla secundum partes suas deicla, & nouiter ædificata sit quia in veritate non est eadem Ecclesia, licet moraliter censeatur.

2. Contrarium verò docet Glossa in *cit. capite de Fabrica;* vbi pro regula traditur, quod Ecclesia successiue reparata, non est iterum consecranda. Idem docet Syluester *verbo consecratio 2. quæstione 3.* Ibi dem

Sup. doct. na conten ta in istis primis 88. huius Ref. in tom. 2. tr. lege Ref. 179. per tota; & signanter §. 2. in fine. vique in finem præcitata Ref.